

MAURETANIEN

FOLKMÄNGD: 3,1 milj. / HUVUDSTAD: Nouakchott

GRUNDLÄGGANDE ILO-KONVENTIONER SOM RATIFICERATS: 29 – 87 – 98 – 100 – 105 – 111 – 138 - 182

■ Efter ett beslut i Högsta domstolen är det nu förbjudet för domare att bilda och gå med i fackföreningar. Tre fackliga representanter förflyttades av sjukhusmyndigheterna så snart de blivit valda, och strejkande bageriarbetare greps och kvarhölls i 48 timmar. Regeringen har fortfarande makt att godkänna eller vägra erkänna fackliga organisationer.

LAGSTIFTNINGEN

Begränsningar av föreningsrätten

Den nuvarande arbetsmarknadslagstiftningen antogs i lag 2004/017 av den 6 juli 2004. Alla löntagare utom militär och polis – och nu även domare – får bilda och gå med i fackföreningar. Artiklarna 275 och 276 i lagen bryter emellertid mot föreningsfriheten och skyddet för fackliga rättigheter eftersom de ger regeringen makt att avgöra om en fackförening ska godkännas eller inte. Allmänna åklagarämbetet måste auktorisera alla fackliga organisationer och de har inte rättslig status innan det skett.

I mars 2006 auktoriserade Åklagarämbetet en fackförening bildad av domare i Mauretanien. Beslutet upphävdes emellertid några dagar senare av Högsta domstolen. Då infördes dekret 016/2006 som förändrar domstolarnas rättsliga status och nekar domarna rätt att organisera sig fackligt. Fem domare avgick i protest och ersattes omedelbart av andra.

För närvarande får inga utländska medborgare väljas till förtroendeposter såvida de inte uppfyller kraven i arbetsmarknadslagen, d.v.s. har arbetat i Mauretanien och inom det område som organisationen representerar i minst fem år.

Lagstiftningen innehåller inget uttryckligt skydd för fackliga ledare även om löntagarrepresentanter på företag har det. Arbetsdomstolar kan inte längre upphäva beslut och återinsätta arbetare som blivit avskedade på osakliga grunder. Bestämmelsen gynnar därför arbetsgivarna.

Hinder för strejkrätten

Rätten att strejka är erkänd. Fackliga organisationer inom statsförvaltningen måste varsla om strejk minst en månad i förväg, medan de i den privata sektorn måste visa upp officiell bekräftelse på att medlingsproceduren brutit samman. Chefer och arbetsledare får inte strejka. Arbetsmarknadslagen begränsar också strejker inom sektorer som inte finns med i ILO:s definition av "oumbärliga tjänster".

Offentliga myndigheter har rätt att avgöra om en strejk är laglig eller inte och de fackliga organisationerna får inte överklaga beslutet.

Kollektiva förhandlingar

Rätten att förhandla kollektivt erkänns.

RÄTTIGHETERNA I PRAKTIKEN

Förhandstillstånd ges nästan aldrig

Fackliga organisationer har rapporterat att tillstånd för en fackförening att existera och bedriva verksamhet sällan beviljas. Ansökningar blockeras ständigt hos Åklagarämbetets registerenhet. Många arbetsgivare vägrar att sätta upp organ för löntagarrepresentation.

Påtryckningar från privata arbetsgivare

Organisationerna meddelar också att de inte fritt kan bedriva normal verksamhet eftersom de hela tiden stöter på hinder och drabbas av regeringens påtryckningar. Organiserade löntagare utsätts dagligen för alla former av påtryckningar och diskriminering, som godtyckliga avskedanden; i synnerhet för att de använt strejkrätten. Löntagare kastas ibland i fängelse, torteras och avskedas sedan enbart på grund av att arbetsgivarna klagat över fel de ska ha begått på arbetsplatsen.

Rätten till kollektiva förhandlingar åsidosatt

Enligt de fackliga organisationerna förekommer i stort sett ingen social dialog och arbetsgivarna är högst ovilliga att ha med dem att göra. Dialog sker vanligen bara när anställda vidtar stridsåtgärder. I många företag förhindras föreningsfriheten ständigt av arbetsgivarnas ingripanden i fackliga val. Detta sker ofta i den privata sektorn där fackliga representanter är mycket sårbara.

Arbetsinspektionen ineffektiv

Möjligheterna att hävda rättigheter kompliceras av att arbetsinspektörerna har få resurser till förfogande och korruptionen blomstrar. Vissa måste täcka områden på över sex tusen kvadratkilometer utan telefon och bil. När en konflikt bryter ut kan inspektörerna bara hänvisa till

frivillig medling. När en organisation för ärendet till högre nivå är den rättsliga miljön så dålig att domstolsbesluten ofta är motstridiga och ibland ignoreras fullständigt av företagen. Proceduren för konfliktlösning har dessutom blivit alltmer tidskrävande och komplicerade. Den nya arbetsmarknadslagstiftningen ger 30 dagar för förlikning, 120 dagar för medling och 90 dagar för skiljedom. I vissa fall kan det betyda att processen tar sju eller åtta månader att fullfölja.

■ KRÄNKNINGAR UNDER ÅR 2006

Bakgrund

Efter statskuppen i augusti 2005 då president Maaouiya Ould Taya avsattes påbörjade militärjuntan en övergångsprocess som skulle leda fram till presidentval i mars 2007.

14 fackföreningsledare gripna under strejk

När Syndicat national des Boulangeries (bageriarbetsförbund anslutet till CGTM) utlyste strejk den 12 april 2006, gick 97 procent av bageriarbetarna i huvudstaden med i den. Strejken gjordes till stöd för några mycket grundläggande krav, som ordentliga anställningsavtal, lönebesked, socialförsäkringsskydd och respekt för veckoarbetstid och årlig semester. Även om strejken utlysts i laga ordning, greps 14 fackföreningsledare och hölls i häkte i minst 48 timmar utan mat eller kontakt med omvärlden.

Vårdfacketts representanter suspenderade, ersatta och förflyttade

Den 30 april 2006 suspenderades Ba Abdarahmane, löntagarrepresentant och sekreterare i den fackliga avdelningen på Nouadhibou-sjukhuset i åtta dagar av sjukhusdirektören, Cheikh Baye Ould M'Kaïttarat. Beslutet upphävdes dagen därpå efter påtryckningar från representantens kollegor. Två månader senare blev Ba Abdarahmane och tre andra medlemmar av avdelningsstyrelsen, Soumaré Abdoul, Fatima Sarr och Cheikh Ould M'haimid förflyttade till sjukhus på andra orter, efter ett beslut som tillkännagavs i ett brev som fördaterats till den 27 juni 2006. Detta skedde efter att tre av dem valts till löntagarrepresentanter den 28 juni 2006. Doktor M'Kaïttarat har alltsedan han tillträdde sin post vid flera tillfällen sagt att han inte erkänner förbundet för anställda i den offentliga vården som tillhör centralorganisationen Confédération Générale des Travailleurs de Mauritanie (CGTM). Han vägrar systematiskt att träffa de fackliga representanterna och ombuden och har ersatt och förflyttat flera av dem.